

Η λοίμωξη COVID-19 αποτελεί την πρώτη αιτία θανάτου στις ΗΠΑ

Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, οι οποίες έχουν πληθυσμό 330 εκατομμύρια, μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου είχαν διαπιστωθεί 17,5 εκατομμύρια κρούσματα COVID-19 και 320 χιλιάδες θάνατοι λόγω αυτής της νόσου, δηλαδή η θνητότητα λόγω COVID-19 είναι περίπου 1,9% και το 0,1% του συνολικού πληθυσμού των ΗΠΑ, απεβίωσε λόγω COVID-19.

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ιωάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης, Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα ευρήματα της μελέτης των Steven H. Woolf, Derek A. Charman και Jong Hyung Lee από το Πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια, που δημοσιεύτηκαν προσφάτως (17 Δεκεμβρίου 2020) στο περιοδικό JAMA (COVID-19 as the Leading Cause of Death in the United States, doi:10.1001/jama.2020.24865).

Η εκθετική αύξηση των κρουσμάτων COVID-19 συνεχίζεται με αμείωτο ρυθμό στις ΗΠΑ και κινδυνεύει να υπερκεράσει τις εφεδρείες του υγειονομικού συστήματος και πιθανώς να οδηγήσει σε απώλεια σημαντικού αριθμού ανθρώπινων ζωών. Ο ημερήσιος ρυθμός θνητότητας από COVID-19 αντιστοιχεί στις 2988 χαμένες ζωές κατά την τρομοκρατική επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 στους Δίδυμους Πύργους ή σε συντριβή 15 αεροσκαφών τύπου Airbus 320 με 150 επιβάτες το καθένα, κάθε ημέρα.

Μια χρήσιμη προσέγγιση για να αναλογιστούμε την επίπτωση της πανδημίας COVID-19 είναι να συγκρίνουμε με τις κυρίαρχες αιτίες θανάτου ανά ηλικιακή ομάδα υπό φυσιολογικές συνθήκες. Η συγκεκριμένη έρευνα συνέκρινε τους θανάτους λόγω COVID-19 κατά τη διάρκεια μεταξύ Μαρτίου και Οκτωβρίου 2020 με τους θανάτους κατά την ίδια χρονική περίοδο το 2018. **Η λοίμωξη COVID-19 ανήλθε στην 3^η θέση των αιτιών θανάτου για τα άτομα ηλικίας 45 έως 84 ετών και η 2^η συχνότερη αιτία θανάτου για τις ηλικίες των 85 ετών και άνω.** Οι ενήλικες 45 ετών και μεγαλύτερο ήταν πιο πιθανό να καταλήξουν λόγω COVID-19 συγκριτικά με χρόνια νόσο του κατώτερου αναπνευστικού, τροχαία ατυχήματα, υπερδοσολογίες φαρμάκων, αυτοκτονίες ή ανθρωποκτονίες. Αντίθετα, για τα άτομα που είναι νεότερα από 45 ετών, άλλες αιτίες θανάτου όπως υπερδοσολογίες φαρμάκων, αυτοκτονίες, τροχαία ατυχήματα, κακοήθειες και ανθρωποκτονίες.

Ειδικά για τους πιο ηλικιωμένους η απειλή από COVID-19 μπορεί να είναι ακόμα μεγαλύτερη. Από τον Οκτώβριο 2020 έως σήμερα υπολογίζεται ότι η θνητότητα έχει περαιτέρω αυξηθεί. Μεταξύ της 1^{ης} Νοεμβρίου 2020 και της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2020 ο εβδομαδιαίος αριθμός των θανάτων που αποδίδονται στη λοίμωξη COVID-19 τριπλασιάστηκε από τους 826 στους 2430 θανάτους ημερησίως. Όπως συνέβη και την άνοιξη, η λοίμωξη COVID-19 έχει γίνει η μείζονα αιτία θανάτου στις ΗΠΑ. Για συγκριτικούς λόγους, ο ημερήσιος αριθμός θανάτων από καρδιαγγειακά νοσήματα και καρκίνο (που αποτελούν τις δύο κυριότερες αιτίες θανάτου για δεκαετίες, υπολογίζεται στους 1700 και 1600 θανάτους την ημέρα, αντίστοιχα. Με δεδομένο ότι τα ποσοστά θνητότητας από COVID-19 ξεπερνούν σαφώς αυτά τα όρια, η COVID-19 έχει γίνει πιο θανατηφόρος από την καρδιαγγειακή νόσο και τον καρκίνο. Μάλιστα, η θνητότητα επίκειται να αυξηθεί περαιτέρω καθώς αναμένεται να αυξηθεί η μεταδοτικότητα κατά τη διάρκεια των εορταστικών εκδηλώσεων.

Επιπρόσθετα, ο αριθμός των θανάτων λόγω COVID-19 υποεκτιμά τους πλεονάζοντες θανάτους που οφείλονται στην πανδημία. Η επιβάρυνση του υγειονομικού συστήματος λόγω της πανδημίας μεταφράζεται και σε μείωση των συνολικών δεικτών υγείας του γενικού πληθυσμού και υπολογίζεται ότι οι πλεονάζοντες θάνατοι μπορεί να ανέλθουν έως και στο 20% των καταγεγραμμένων θανάτων λόγω COVID-19. Παράλληλα, ο θάνατος λόγω COVID-19 είναι ιδιαίτερα σημαντικός όπως και με κάθε μεταδοτική νόσο γιατί συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο νόσησης και θανάτου και για τους ανθρώπους που αποτελούν στενές επαφές.

Συμπερασματικά, οι συγγραφείς καταλήγουν ότι η αποτυχία να ληφθούν έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη της ιογενούς μετάδοσης έχει καταστήσει τους πολίτες των ΗΠΑ ιδιαίτερα ευάλωτους στη λοίμωξη COVID-19. Αυτό έχει οδηγήσει στο να γίνει η COVID-19 ουσιαστικά η κυρίαρχη αιτία θανάτου στις ΗΠΑ, ειδικά για τις ηλικίες 35 ετών και άνω. Η προοπτική για αποτελεσματικά και ασφαλή εμβόλια για το 2021 είναι γεγονός, ωστόσο η αποτελεσματικότητα σε συλλογικό επίπεδο δε θα γίνει εμφανής αρκετά σύντομα ώστε να αποφευχθεί μια καταστροφική αύξηση των νοσηλειών και των θανάτων που σχετίζονται με τη λοίμωξη COVID-19. **Η ανάγκη όλος ο πληθυσμός να λαμβάνει μέτρα προστασίας όπως η χρήση μάσκας και η τήρηση σωματικής απομάκρυνσης παραμένει ακόμα απολύτως επίκαιρη.**